

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010640
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718010640.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Jozefa Mikluša v trestnej veci obžalovaného ml. L. O. pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na verejnom zasadnutí dňa 1. októbra 2019 o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 12.12.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/130/2018 zo 12.12.2018 vo výroku o uloženom treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e obžalovaného ml. L. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. hrdinov XXX/XX, X., t. č. ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7 Banská Bystrica, podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 117 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušuje výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/50/2018 zo dňa 23.5.2018 právoplatný 23.5.2018, ktorým súd podmienečne upustil od potrestania obžalovaného ml. L. O. so stanovením skúšobnej doby v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/130/2018 zo 12.12.2018 bol obžalovaný ml. L. O. uznaný vinným pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, s použitím § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 22.12.2017 v čase okolo 23.00 hod. v meste Zvolen, okres Zvolen na mieste pri garážach, pod nadjazdom železničnej trate, železničnej zastávky Zvolen mesto, využil bezbrannosť ml. W. J., nar. 27.XX.XXXX, trvale bytom J. cesta XXX/XX, X. D., ktorá bola značne pod vplyvom alkoholu a pokúsil sa s ňou vykonať súlož tak, že ako poškodená ležala na chrbte na zemi, on si na ňu ľahol medzi jej nohy, snažil sa jej rozopnúť nohavice, ktoré mala na sebe, s tým však poškodená nesúhlasila, čo dala najavo svojím hlasom, viackrát kričala „nechaj ma, už ma nechaj prosím Ťa“, nakoniec k súložiu nedošlo, nakoľko ho vyrušila hliadka Železničnej polície, ktorá prišla na miesto.

Za to obžalovanému uložil podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d), § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1, ods. 2 a § 117 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, výkon ktorého sa mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 119 ods. 1 Trestného zákona podmienienečne odložil s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Podľa § 51 ods. 4 písm. g), písm. i) Trestného zákona súd obžalovanému uložil povinnosť - príkaz podrobiť sa súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a príkaz - zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/50/2018 zo dňa 23.5.2018 právoplatný 23.5.2018, ktorým súd podmienienečne upustil od potrestania obžalovaného ml. L. O. so stanovením skúšobnej doby v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Proti citovanému rozsudku po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní konanom dňa 23.4.2019 podal intervenujúci prokurátor odvolanie do výroku o treste v neprospech obžalovaného, ktoré dodatočne písomne odôvodnil. V písomných dôvodoch uviedol, že zákonodarca ustanovil za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere sedem až pätnásť rokov (vzhlľadom na skutočnosť, že ide osobu mladistvého trest odňatia slobody sa ukladá podľa § 117 Trestného zákona), čím vyjadril závažnosť - nebezpečnosť činu pre spoločnosť (trestný čin spáchaný na chránenej osobe - dieťaťi), kde táto skutočnosť nie je podľa jeho názoru dostatočne premietnutá do trestu uloženého prvostupňovým súdom, ktorý považuje za neprimerane mierny. Rešpektujúc skutočnosť, že obžalovaný nebol pred spáchaním predmetného skutku súdne trestaný a rovnako tak, že bol obžalovaný pred spáchaním predmetného skutku postihnutý len za jeden priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov, ako aj skutočnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval, má za to, že síce tieto skutočnosti možno odôvodňovali ukladanie trestu v prvej polovici upravenej trestnej sadzby, avšak vzhlľadom na okolnosti prípadu a jeho závažnosť predovšetkým, ako nepodmienienečného trestu odňatia slobody. Ďalej vyslovil názor, že podmienienečným trestom s probačným dohľadom tak, ako bol obžalovanému ml. L. O. uložený, nebol splnený účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona, keďže trest je určitou formou odplaty spoločnosti voči páchatelovi trestného činu a musí súčasne preventívne - výchovne pôsobiť aj na ďalších občanov - potencionálnych páchatelov, na ktorých však pôsobí iba svojimi psychickými účinkami. Záverom navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku vo veci rozhodol sám.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že považuje uložený trest za mierny a navrhol, napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o treste a obžalovanému uložiť trest odňatia slobody v trvaní 3 roky so zaradením do ústavu pre mladistvých.

Zástupkyňa ÚPSVaR Zvolen požiadala, aby odvolací súd prihliadal k tomu, že obžalovaný bol v čase spáchania skutku mladistvý.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že rozsudok okresného súdu, jeho výroky o vine a treste považuje za správne a zákonné. Takto uložený trest súdom prvého stupňa zabezpečí účel trestu v zmysle § 34 Tr. zák. a zabezpečí aj generálnu prevenciu. Poukázal, že v čase spáchania skutku obžalovaný ešte nebol odsúdený, obžalovaný sa ku skutku doznal a svoje konanie oľutoval. Navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späť vzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pritom zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa konanom dňa 12.12.2018 obžalovaný v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Následne súd v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku. Senát uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal.

Vychádzajúc z tejto situácie, odvolací súd preskúmaval len výrok o treste a zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukládanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený trest je neprimerane mierny, preto výrok o uloženom treste zrušil a rozhodol o treste sám.

Pokiaľ ide o ukládanie trestu, odvolací súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu, pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Súd vzal do úvahy existenciu poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák., pretože obžalovaný sa k trestnej činnosti doznal, avšak na druhej strane mu podľa § 37 písm. h) Tr. zák. priťažovalo, že spáchal viac trestných činov. Odvolací súd obžalovanému ukladal súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprisnejšie trestný. Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprisnejšie trestného o jednu tretinu. V prípade obžalovaného ml. O. druh a výmera trestu boli stanovené zákonným ustanovením § 199 ods. 2 Tr. zák. vzťahujúcim sa na najprisnejšie trestný skutok umožňujúcim obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere 7 až 15 rokov. Podľa § 117 ods. Tr. zák. trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu; horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať sedem rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby dva roky. Na základe týchto zásad sa trestná sadzba upravila na dva roky až sedem rokov. Na základe modifikovanej trestnej sadzby po zhodnotení všetkých skutočností, ktoré majú význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie je primeraný a zákonu zodpovedajúci trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov. Takto vymeraný trest odňatia slobody odvolací súd vyslovil ako nepodmienečný, nakoľko vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého by uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu. Odvolací súd pritom vychádzal zo záverov znaleckého posudku znalca C. V. L., znalca v odbore Psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, z ktorého posudku vyplýva, že obžalovaný ml. L. O. právne, ale aj sociálne a morálne pravidlá nedodržiava, keď mu nevyhovujú, alebo keď má pocit, že ho obmedzujú, preto je u neho prognóza vývoja osobnosti negatívna. Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý sa vykonáva diferencovane v troch stupňoch, súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný doposiaľ nevykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, preto ho na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Pretože obžalovaný už prekročil osemnásť rok svojho veku, odvolací súd ho nemohol zaradiť do výkonu v ústave na výkon trestu pre mladistvých (§ 117 ods. 4 Tr. zák.), tak ako navrhoval prokurátor. Odvolací súd má za to, že takto uložený trest povedie k dosiahnutiu účelu trestu tak, ako to je vyjadrené v ustanovení § 34 Tr. zák.

Krajský súd súčasne rozhodol podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. o zrušení výroku o treste rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/50/2018 zo dňa 23.5.2018, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad, pretože

obžalovaný prejednávaný trestný čin, spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený cit. odsudzujúci rozsudok.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.